

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa

(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang

Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm

Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu

Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 16

QUYỂN THỨ 392

HỘI THỨ NHẤT

Phẩm

THÀNH THỰC HỮU TÌNH

Thứ 71 - 3

Cụ thọ Xá-lợi-tử thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo. Nhờ sức phương tiện khéo léo đây, nên dù quán các pháp đều vô tự tánh, đều chẳng thật có, mà nương thế tục phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, vì các hữu tình tuyên nói các pháp khiến được chính hiểu xa lìa điên đảo?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo ấy, nghĩa là đều chẳng thấy có chút thật pháp khá

trụ nơi trong, bởi trụ nơi trong mà có quái ngại, bởi vì quái ngại mà có lui mất, bởi vì lui mất tâm bèn yếu ớt, vì tâm yếu ớt mới sanh biếng nhác.

Xá-lợi-tử! Vì tất cả pháp đều vô thật sự, vô ngã, ngã sở, đều lấy vô tánh mà làm tự tánh. Bản tánh vắng lặng, tự tướng vắng lặng, chỉ có ngu phu dị sanh mê làm điên đảo chấp đắm sắc uẩn, chấp đắm thọ tướng hành thức uẩn. Chấp đắm nhãn xứ, chấp đắm nhĩ tửy thiết thân ý xứ. Chấp đắm sắc xứ, chấp đắm thanh hương vị xúc pháp xứ.

Chấp đắm nhãn giới, chấp đắm nhĩ tửy thiết thân ý giới. Chấp đắm sắc giới, chấp đắm thanh hương vị xúc pháp giới. Chấp đắm nhãn thức giới, chấp đắm nhĩ tửy thiết thân ý thức giới. Chấp đắm nhãn xúc, chấp đắm nhĩ tửy thiết thân ý xúc. Chấp đắm nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, chấp đắm nhĩ tửy thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ.

Chấp đắm địa giới, chấp đắm thủy hỏa phong không thức giới. Chấp đắm nhân duyên; chấp đắm đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên. Chấp đắm các pháp theo duyên sanh ra. Chấp đắm vô minh; chấp đắm hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu than khổ ưu não. Chấp đắm Bồ thí Ba-la-mật-đa; chấp

đắm Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Chấp đắm nội không; chấp đắm ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không.

Chấp đắm bốn niệm trụ; chấp đắm bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Chấp đắm khổ thánh đế, chấp đắm tập diệt đạo thánh đế. Chấp đắm bốn tĩnh lự; chấp đắm bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Chấp đắm tám giải thoát; chấp đắm tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Chấp đắm đà-la-ni môn, chấp đắm tam-ma-địa môn. Chấp đắm không giải thoát môn; chấp đắm vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Chấp đắm Cực hỷ địa; chấp đắm Ly cầu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Chấp đắm năm nhẫn, chấp đắm sáu thần thông.

Chấp đấm Phật mười lức; chấp đấm bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Chấp đấm ba mươi hai tướng Đại sĩ, chấp đấm tám mươi tùy hảo. Chấp đấm pháp vô vong thất, chấp đấm tánh hằng trụ xả. Chấp đấm nhất thiết trí; chấp đấm đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Chấp đấm quả Dự lưu; chấp đấm quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Chấp đấm tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, chấp đấm chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Chấp đấm dị sanh. Chấp đấm Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác, Bồ-tát Ma-ha-tát, Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Xá-lợi-tử! Do nhân duyên này các Bồ-tát Ma-ha-tát quán tất cả pháp đều vô thật sự, vô ngã, ngã sở, đều lấy vô tánh mà làm tự tánh, bản tánh vắng lặng, tự tướng vắng lặng, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa tự tánh như huyễn sư vì hữu tình thuyết pháp. Nghĩa là kẻ xan tham vì thuyết bố thí, khiến tu Bố thí Ba-la-mật-đa. Hoặc kẻ phá giới vì thuyết tịnh giới, khiến tu Tịnh giới Ba-la-mật-đa. Hoặc kẻ giận dữ vì thuyết an nhẫn, khiến tu An nhẫn Ba-la-mật-đa. Hoặc kẻ biếng nhác vì thuyết tinh tiến, khiến tu Tinh tiến Ba-la-mật-đa. Hoặc kẻ tán loạn vì thuyết tĩnh lự, khiến tu Tĩnh lự Ba-la-mật-đa.

Hoặc kẻ ngu si vì thuyết bát-nhã, khiến tu Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này an lập hữu tình khiến trụ Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa rồi, lại vì tuyên nói Thánh pháp thù thắng năng ra sanh tử. Các loại hữu tình nương đó tu học, hoặc được quả Dự lưu, hoặc được quả Nhất lai, hoặc được quả Bất hoàn, hoặc được quả A-la-hán, hoặc được Độc giác Bồ-đề, hoặc vào ngôi Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bấy giờ, Xá-lợi-tử thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, vì sao chẳng gọi kẻ hữu sở đắc, nghĩa là các hữu tình thật vô sở hữu mà khiến an trụ Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Lại vì tuyên nói Thánh pháp thù thắng năng ra sanh tử, hoặc khiến được quả Dự lưu, hoặc khiến được quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, hoặc khiến vào ngôi Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc khiến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa đối các hữu tình chẳng phải hữu sở đắc. Vì có sao? Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa

chẳng thấy hữu tình chút thật khả đặc, chỉ có thể tục giả thuyết hữu tình.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa an trụ hai đế, vì các hữu tình tuyên nói Chánh pháp. Sao gọi hai đế? Là thế tục đế và thắng nghĩa đế.

Xá-lợi-tử! Tuy trong hai đế hữu tình chẳng khả đặc, thi thiết hữu tình cũng chẳng khả đặc, mà các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo vì các hữu tình tuyên nói pháp yếu. Các loại hữu tình nghe pháp này rồi, đối trong hiện pháp hãy chẳng được ngã, huống là sẽ được chứng quả sở cầu. Như vậy, Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, tuy vì hữu tình tuyên nói chánh pháp, khiến tu chánh hạnh, đắc quả sở chứng, mà tâm đối kia đều vô sở đắc.

Cụ thọ Xá-lợi-tử thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát này là chơn Bồ-tát Ma-ha-tát, tuy đối các pháp chẳng đặc nhất tánh, chẳng đặc dị tánh, chẳng đặc tổng tánh, chẳng đặc biệt tánh mà mặc giáp đại công đức như thế. Do giáp đại công đức như thế nên chẳng hiện cõi Dục, chẳng hiện cõi Sắc, chẳng hiện cõi Vô sắc, chẳng hiện cõi hữu vi, chẳng hiện cõi vô vi. Tuy hóa hữu tình khiến

thoát ba cõi mà đôi hữu tình đều vô sở đắc, cũng lại chẳng đắc thi thiết hữu tình. Vì thi thiết hữu tình chẳng khả đắc nên không buộc không mở. Vì không buộc không mở nên không nhiễm không tịnh. Vì không nhiễm không tịnh nên chẳng khá rõ biết các thú sai khác. Vì chẳng khá rõ biết các thú sai khác nên không nghiệp, không phiền não. Vì không nghiệp phiền não nên cũng không có quả dị thục. Đã không quả dị thục nói sao được có ngã và hữu tình trôi lăn các thú hiện ở ba cõi các thú sai khác?

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Xá-lợi-tử! Nếu loại hữu tình trước có sau không, Bồ-tát, Như Lai lẽ có làm lỗi; nếu các thú sanh tử trước có sau không, thời Bồ-tát, Như Lai cũng có làm lỗi; trước không sau có, lẽ cũng chẳng nhằm. Vậy nên, Xá-lợi-tử! Như Lai ra đời hoặc chẳng ra đời, pháp tướng thường trụ trọn không cải chuyển. Vì tất cả pháp, pháp tánh, pháp giới, pháp định, pháp trụ, chơn như, thật tế, tánh chẳng hư dối, tánh chẳng biến khác, in như hư không. Trong đây hãy không có ngã, không có hữu tình, không mạng giả, không sanh giả, không dưỡng giả, không sĩ phu, không bổ-đặc-già-la, không ý sanh, không nho đồng, không tác giả, không khiến tác giả, không khởi giả, không khiến khởi giả, không thọ giả, không khiến thọ giả, không tri giả,

không khiến tri giả, không kiến giả, không khiến kiến giả, huông là có sắc, có thọ tướng hành thức. Có nhãn xúc, có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Có sắc xúc, có thanh hương vị xúc pháp xúc. Có nhãn giới, có nhĩ tỷ thiết thân ý giới. Có sắc giới, có thanh hương vị xúc pháp giới. Có nhãn thức giới, có nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới. Có nhãn xúc, có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc. Có nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, có nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ. Có địa giới, có thủy hỏa phong không thức giới. Có các duyên khởi, có pháp duyên sanh, có nhánh duyên khởi. Đã không có các pháp sở thuyết như thế làm sao đương có các thú sanh tử. Các thú sanh tử đã chẳng khá được, làm sao đương có thành thực hữu tình khiến kia giải thoát, duy nương thế tục giả nói là có.

Xá-lợi-tử! Vì pháp như thế tự tánh đều không. Các Bồ-tát Ma-ha-tát theo Phật quá khứ như thật nghe rồi, vì thoát điên đảo chấp trước hữu tình phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với khi phát tới chẳng khởi nghĩ này: Ta đối pháp đây đã được, sẽ được, khiến hữu tình kia đã độ sẽ độ các khổ bị chấp trước phải ở sanh tử.

Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này vì thoát điên đảo chấp trước hữu tình, mặc áo giáp công đức, đại thế làm trang nghiêm dũng mãnh chính siêng,

không đoái tiếc gì, chẳng lui Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, thường đối Bồ-đề chẳng khởi do dự rằng ta sẽ chứng, chẳng sẽ chứng ư? Mà hằng khởi nghĩ này: Ta ắt sẽ chứng sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề làm nhiều ích chơn thật cho các hữu tình, nghĩa là khiến giải thoát mê lầm điên đảo, qua lại các thú chịu khổ sanh tử. Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát này dù thoát mê lầm điên đảo sanh tử các thú cho hữu tình mà vô sở đắc, chỉ nương thế tục nói có việc này.

Xá-lợi-tử! Như huyễn sư giỏi hoặc học trò y dùng thuật để vông hóa làm vô lượng trăm ngàn trăm ức loại hữu tình, lại hóa nhiều thức ăn uống ngon nhất cho hóa hữu tình đều khiến no nê. Làm việc này rồi, vui mừng xưng rằng: Ta đã thu được đồng phước rộng lớn. Xá-lợi-tử! Nơi ý hiểu sao? Huyền sư như thế hoặc học trò y thật khiến hữu tình được no nê chẳng? Xá-lợi-tử nói: Bạch Thế Tôn! Chẳng thật. Bạch Thiện Thế! Chẳng được.

Phật bảo: Xá-lợi-tử! Bồ-tát Ma-ha-tát cũng lại như thế. Từ sơ phát tâm muốn độ thoát các hữu tình nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa; tu hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

An trụ nội không; an trụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa

không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không.

Tu hành bốn niệm trụ; tu hành bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. An trụ khổ thánh đế, an trụ tập diệt đạo thánh đế. Tu hành bốn tĩnh lục; tu hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Tu hành tám giải thoát; tu hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Tu hành đà-la-ni môn, tu hành tam-ma-địa môn. Tu hành không giải thoát môn, tu hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Tu hành Cực hỷ địa; tu hành Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Tu hành năm nhãn, tu hành sáu thần thông.

Tu hành Phật mười lực; tu hành bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Tu hành ba mươi hai tướng đại sĩ, tu hành tám mươi tùy hảo. Tu hành pháp vô vong thất, tu hành tánh hằng trụ xả. Tu hành nhất thiết trí; tu hành đạo tướng trí, nhất thiết

tướng trí. Viên mãn Bồ-tát Ma-ha-tát đạo Đại Bồ-đề, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật.

Xá-lợi-tử! Các Bồ-tát Ma-ha-tát dù làm việc này mà đối hữu tình và tất cả pháp đều vô sở đắc. Chẳng khởi nghĩ này: Ta đem pháp đây điều phục các loại hữu tình như thế.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao gọi Bồ-tát Ma-ha-tát đạo Đại Bồ-đề, các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành đạo này phương tiện khéo léo thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật?

Phật bảo: Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát từ sơ phát tâm sở hành Bồ thí Ba-la-mật-đa; sở hành Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Sở hành nội không; sở hành ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không.

Sở hành bốn niệm trụ; sở hành bốn chánh đạo, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng

giác chi, tám thánh đạo chi. Sở hành khổ thánh đế, sở hành tập diệt đạo thánh đế. Sở hành bốn tĩn lự; sở hành bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Sở hành tám giải thoát; sở hành tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Sở hành đà-la-ni môn, sở hành tam-ma-địa môn. Sở hành không giải thoát môn, sở hành vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Sở hành Cực hỷ địa; sở hành Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Sở hành năm nhãn, sở hành sáu thần thông.

Sở hành Phật mười lự; sở hành bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Sở hành pháp vô vong thất, sở hành tánh hằng trụ xả. Sở hành nhất thiết trí; sở hành đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Và vô lượng vô biên Phật pháp khác đều là Bồ-tát Ma-ha-tát đạo Đại Bồ-đề. Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành đạo đây phương tiện khéo léo thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật, mà không tướng hữu tình cõi Phật thấy.

Cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo thành thực hữu tình?

Phật bảo: Thiện Hiện! Có Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo tự hành bố thí, cũng khuyên người hành bố thí, ân cần dạy trao dạy bảo người rằng: Các thiện nam tử! Chớ chấp bố thí, nếu chấp bố thí sẽ thọ thân lại, nếu thọ thân lại do đây chuyển lần sẽ bị vô lượng khổ lớn ghê tởn.

Các thiện nam tử! Trong thắng nghĩa đế đều vô bố thí, cũng vô kẻ thí, cũng vô kẻ thọ, cũng vô vật thí, cũng vô quả thí. Các pháp như thế đều bản tánh không. Trong bản tánh không vô pháp khá lấy, tánh các pháp không cũng chẳng khá lấy. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, dù đối hữu tình tự hành nơi thí, cũng khuyên người thí, mà đối bố thí, kẻ thí kẻ thọ, vật thí quả thí đều vô sở đắc. Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế tên vô sở đắc Ba-la-mật-đa. Bồ-tát Ma-ha-tát này khi đối các pháp đây vô sở đắc, phương tiện khéo léo, mới năng giáo hóa hữu tình được quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề, hoặc tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa nương pháp bố thí thành thực hữu tình khiến được lợi vui.

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tự hành Bồ
thí Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành Bồ thí
Ba-la-mật-đa, xưng nêu không trái pháp hành Bồ
thí Ba-la-mật-đa, vui mừng khen ngợi kẻ hành Bồ
thí Ba-la-mật-đa.**

**Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tu hành bồ
thí lớn như thế rồi, hoặc sanh trong chúng đồng
phận đại tộc Sát-đế-lợi, hoặc sanh trong chúng đồng
phận đại tộc Bà-la-môn, hoặc sanh trong chúng
đồng phận đại tộc Trưởng giả, hoặc sanh trong
chúng đồng phận đại tộc Cư sĩ, hoặc làm Tiểu
vương ở cõi tiểu quốc giàu sang tự tại, hoặc làm Đại
vương ở cõi đại quốc giàu sang tự tại, hoặc làm
Luân vương ở cõi bốn châu giàu sang tự tại. Thiện
Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này sanh những chỗ cao
sang như thế thấy, rồi đem bốn nhiếp sự thu nhiếp
các hữu tình. Những gì là bốn? Một là bố thí, hai là
ái ngữ, ba là lợi hành, bốn là đồng sự. Bồ-tát Ma-
ha-tát này khi đem bốn nhiếp sự thu nhiếp hữu tình,
trước dạy hữu tình an trụ bố thí. Do đây lần tới
khiến trụ tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lự, bát-
nhã. Lại khiến an trụ bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn
vô sắc định. Lại khiến an trụ bốn niệm trụ, bốn
chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy
đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Lại khiến an trụ
không tam-ma-địa, vô tướng tam-ma-địa, vô**

nguyện tam-ma-địa. Bồ-tát Ma-ha-tát này khiến các hữu tình trụ các thiện pháp như thế thấy rồi, hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh được quả Dự lưu, được quả Nhất lai, được quả Bất hoàn, được quả A-la-hán; hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh lần nữa chứng được Độc giác Bồ-đề; hoặc khiến tới vào Chánh tánh ly sanh lần nữa tu học các bậc Bồ-tát mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Lại bảo kia rằng: Các thiện nam tử nên phát đại nguyện mau tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề làm lợi ích an vui các hữu tình. Các loại hữu tình đã chấp các pháp đều vô tự tánh, chỉ do điên đảo hư dối phân biệt cho đó là có. Vậy nên, các người thường phải tinh siêng tự dứt điên đảo, cũng nên dạy người khiến dứt điên đảo. Tự thoát sanh tử, cũng nên dạy người khiến thoát sanh tử. Tự được đại lợi, cũng nên dạy người khiến được đại lợi.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường phải tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế. Do Bồ thí Ba-la-mật-đa đây, từ sơ phát tâm cho đến cứu cánh chẳng đọa ác thú. Vì muốn làm nhiều ích các hữu tình nên nhiều phen sanh nhân thú làm vua Chuyển Luân. Sở dĩ vì sao? Tùy thế lực hạt giống được quả như thế. Nghĩa là khi Bồ-tát kia làm Luân Vương, thấy kẻ hành khát đến bèn khởi nghĩ này: Ta vì việc chi phải trôi lăn sanh tử làm vua Luân Vương? Ta

đâu chẳng vì lợi vui hữu tình trụ trong sanh tử hưởng thắng quả đây, chẳng bởi việc gì khác. Khởi nghĩ này rồi, bảo hành khát rằng: Tùy người cần dùng, đều sẵn thí cho. Khi người lấy của, như lấy của mình, chớ nghĩ của ai. Sở dĩ vì sao? Bởi ta vì các người được lợi vui mà thọ thân đây chứa nhóm của cải, nên của cải này là các người sở hữu, tùy các người tự lấy, hoặc tự thọ dụng, hoặc chuyển cho người chớ có nghi nan.

Bồ-tát Ma-ha-tát này khi thương xót các hữu tình như thế, vô duyên đại bi mau được viên mãn. Do đại bi đây mau viên mãn nên tuy thường lợi vui vô lượng hữu tình, mà đối hữu tình đều vô sở đắc, cũng lại chẳng đắc chỗ được thắng quả. Năng như thật biết chỉ do giả tưởng lời nói thế tục thi thiết việc lợi vui các hữu tình. Lại như thật biết việc đã thi thiết đều như tiếng vang trong hang, tuy hiện như có mà không chơn thật, do đối pháp này đều không chỗ lấy.

Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát thường nên tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa như thế, nghĩa là đối hữu tình đều không lẫn tiếc, cho đến năng thí xương thịt nơi tự thân, huống chẳng năng thí các đồ tư cụ bên ngoài. Nghĩa là các đồ tư cụ nhiếp thọ hữu tình khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử.

Khi ấy cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Những tư cụ gì nhiếp các hữu tình khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử?

Phật bảo: Thiện Hiện! Chỗ gọi tư cụ Bồ thí Ba-la-mật-đa; hoặc tư cụ Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Hoặc tư cụ nội không; hoặc tư cụ ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Hoặc tư cụ bốn niệm trụ; hoặc tư cụ bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Hoặc tư cụ khổ thánh đế; hoặc tư cụ tập diệt đạo thánh đế.

Hoặc tư cụ bốn tĩnh lự; hoặc tư cụ bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Hoặc tư cụ tám giải thoát; hoặc tư cụ tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Hoặc tư cụ đà-la-ni môn; hoặc tư cụ tam-ma-địa môn. Hoặc tư cụ không giải thoát môn; hoặc tư cụ vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Hoặc tư cụ Cực hỷ địa; hoặc tư cụ Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa,

Hiện tiền địa, Viên hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân địa. Hoặc tư cụ năm nhãn; hoặc tư cụ sáu thần thông.

Hoặc tư cụ Phật mười lực; hoặc tư cụ bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Hoặc tư cụ pháp vô vong thất, hoặc tư cụ tánh hằng trụ xả. Hoặc tư cụ nhất thiết trí; hoặc tư cụ đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí.

Hoặc tư cụ quả Dự lưu; hoặc tư cụ quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Hoặc tư cụ tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Hoặc tư cụ chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Tư cụ như thế nhiếp các hữu tình khiến mau giải thoát sanh lão bệnh tử. Các Bồ-tát Ma-ha-tát hằng đem các thứ tư cụ như thế nhiếp các hữu tình khiến được giải thoát sanh lão bệnh tử, được đại nghĩa lợi.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành bồ thí, khuyên các hữu tình hành bồ thí rồi, thấy các hữu tình hủy phạm tịnh giới, rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Các người đều nên thọ trì tịnh giới, ta sẽ cấp người đồ dùng; ăn uống, áo mặc, đồ nằm, nhà cửa, xe cộ, ngọc ma-ni châu, ngọc phệ lưu ly, ngọc phả-

chi-ca, ngọc để thanh, đại thanh, vàng, bạc, ngọc bích, loa bồi, san hô và nhiều thứ trân bảo giá trị hơn nữa; hương hoa, phan lọng, bệnh duyên thuốc chữa, cho đến các thứ đồ giúp sự sống khác đều cấp thí cho nhau để khỏi thiếu thốn. Bởi các người thiếu thốn các vật giúp sống nên hủy phạm tịnh giới gây các ác nghiệp. Ta sẽ tùy chỗ người thiếu thốn đồ tư cụ ăn uống cho đến bệnh duyên thuốc chữa và những gì bị thiếu thốn đều sẽ cấp cho các người. Các người an trụ luật nghi giới rồi, lần nữa sẽ năng làm ngăn mé khổ, hoặc nương Thanh văn thừa mà được ra khỏi, hoặc nương Độc giác thừa mà được ra khỏi, hoặc nương Vô thượng thừa mà được ra khỏi. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự thọ trì tịnh giới, cũng khuyên người thọ trì tịnh giới, xưng nêu không trái pháp thọ trì tịnh giới, vui mừng khen ngợi kẻ thọ trì tịnh giới. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát tu hành Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình an trụ tịnh giới giải thoát sanh tử được thắng lợi vui.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình giận dữ cùng nhau, rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên gì các người khởi hờn giận nhau? Nếu các người vì bị có thiếu thốn, nên cùng gây gổ nhau khởi ra ác này, phải đòi nơi ta, ta sẽ giúp người, tùy

ngươi cần dùng ăn uống, áo mặc, đồ nằm, nhà cửa, xe cộ, tô tô, ngọc báu, hương hoa, bệnh duyên chữa thuốc, kỹ nhạc, phan lọng, chuỗi ngọc, đèn sáng, và các đồ tư cụ cần dùng khác, đều sẽ cấp cho ngươi khỏi bị thiếu thốn. Các ngươi chẳng nên giận dữ cùng nhau mà nên tu an nhẫn, cùng khởi từ tâm. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình tu an nhẫn rồi, muốn cho kiên cố lại bảo nó rằng: Nhân duyên giận dữ đều vô định thật, đều bởi hư vọng phân biệt sanh ra, vì tất cả pháp bản tánh không vậy. Duyên gì các ngươi với việc vô thật quấy khởi tức giận, mắng nhiếc lẫn nhau, cầm dao gậy thảy mà gia hại nhau? Các ngươi chớ vin hư dối phân biệt, sanh ngang giận dữ gây các ác nghiệp, sẽ đọa địa ngục, bàng sanh, quỷ giới và các chỗ ác khác, chịu các khổ dữ dội. Khổ độc dữ kia cứng mạnh bén sượt, bức cắt thân tâm rất nổi khó chịu. Các ngươi chớ chấp việc chẳng thật có, quấy khởi tức giận gây tội nghiệp này. Bởi tội nghiệp đây, thân người hèn kém hãy khó khá được, huống sanh gặp Phật đời. Các ngươi nên biết: Thân người khó được, Phật đời khó gặp, sanh tin càng khó. Ngày nay các ngươi đã đủ việc này chớ bởi tức giận mà mất thời tốt, nếu mất thời đây thì khó cứu vãn. Vậy nên, các ngươi đối các hữu tình chớ khởi giận dữ, phải tu an nhẫn. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự

hành an nhẫn, cũng khuyên người hành an nhẫn, xưng nêu không trái pháp hành an nhẫn, vui mừng khen ngợi kẻ hành an nhẫn. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình tu hành an nhẫn. Các loại hữu tình do đây lần lửa, lần nương Tam thừa mà được giải thoát. Nghĩa là hoặc nương Thanh văn thừa mà được giải thoát, hoặc nương Độc giác thừa mà được giải thoát, hoặc nương Đại thừa mà được giải thoát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình thân tâm biếng nhác rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên gì các người chẳng siêng tinh tiến tu các pháp lành mà sanh biếng nhác? Kia đáp lại rằng: Tôi thiếu tư cụ nên đổi việc lành chuyên tu chẳng được. Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí người những tư cụ bị thiếu, người nên chuyên tu pháp bồ thí, tịnh giới, an nhẫn. Khi ấy các hữu tình được Bồ-tát này thí cho tư cụ không bị thiếu thốn, mới năng phát khởi tinh tiến thân tâm tu các pháp lành mau được viên mãn. Do các pháp lành được viên mãn nên lần hồi dẫn sanh các pháp vô lậu. Do pháp vô lậu hoặc được quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán; hoặc có kẻ được Độc giác Bồ-đề; hoặc có kẻ tới vào Bồ-tát địa, dần dần được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ

thí Ba-la-mật-đa, tự hành tinh tiến, cũng khuyên người hành tinh tiến, xưng nêu không trái pháp hành tinh tiến, vui mừng ngợi khen kẻ hành tinh tiến. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khiến các hữu tình xa lìa biếng nhác siêng tu các lành mau được giải thoát.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình tán loạn mất nhớ rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên gì các người chẳng tu tĩnh lự, tán loạn mất nhớ, chìm đắm sanh tử? Kia đáp lại rằng: Tôi thiếu tư cụ nên đối tĩnh lự tu tập chẳng được. Bồ-tát bảo rằng: Ta năng thí người những tư cụ bị thiếu, các người từ nay chẳng nên khởi lại tìm cầu hư dối, vin lấy rối loạn trong ngoài nơi tự tâm. Khi ấy các hữu tình được Bồ-tát này thí cho tư cụ không bị thiếu thốn, mới năng đề dứt tìm cầu hư dối vào sơ tĩnh lự, lần nữa lại vào các tĩnh lự thứ hai, thứ ba, thứ tư. Nương các tĩnh lự lại năng phát khởi từ bi hỷ xả bốn thứ phạm trụ, tĩnh lự, vô lượng làm chỗ nương dựa, lại năng lần vào bốn định vô sắc. Tĩnh lự, vô lượng, vô sắc điều tâm khiến mềm mại rồi, tu bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi, không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn thấy các thứ pháp lành, tùy kia sở ưng được quả Tam thừa. Nghĩa là

hoặc chứng được Thanh văn Niết-bàn, hoặc có kẻ chứng được Độc giác Niết-bàn, hoặc chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự tu tĩnh lự, cũng khuyên người tu tĩnh lự, xưng nêu không trái pháp tu tĩnh lự, vui mừng khen ngợi kẻ tu tĩnh lự. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa khuyên các hữu tình xa lìa tán loạn tu các tĩnh lự được đại nhiều ích.

Lại nữa, Thiện hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, thấy các hữu tình ngu si điên đảo rất sanh thương xót mà bảo nó rằng: Duyên gì các người chẳng tu bát-nhã, ngu si điên đảo sanh tử lộn quanh? Kia đáp lại rằng: Tôi thiếu tư cụ, đối thắng trí huệ tu tập chẳng được. Bồ-tát bảo rằng: Ta năng cho người những tư cụ gì bị thiếu, người khá nhận lấy. Trước tu bồ thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự được viên mãn rồi, nên quán sát kỹ thật tướng các pháp, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nghĩa là với lúc bấy giờ quán sát kỹ vì có chút pháp nào mà khá được hay chẳng? Nghĩa là hoặc ngã, hoặc hữu tình, mạng giả, sanh giả, dưỡng giả, sĩ phu, bổ-đặc-già-la, ý sanh, nho đồng, tác giả, khiến tác giả, khởi giả, khiến khởi giả, thọ

giả, khiến thọ giả, tri giả, khiến tri giả, kiến giả, khiến kiến giả hãy khá được chăng?

Hoặc sắc, hoặc thọ tướng hành thức hãy khá được chăng? Hoặc nhãn xúc, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý xúc hãy khá được chăng? Hoặc sắc xúc, hoặc thanh hương vị xúc pháp xúc hãy khá được chăng?

Hoặc nhãn giới, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý giới hãy khá được chăng? Hoặc sắc giới, hoặc thanh hương vị xúc pháp giới hãy khá được chăng? Hoặc nhãn thức giới, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý thức giới hãy khá được chăng? Hoặc nhãn xúc, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý xúc hãy khá được chăng? Hoặc nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ, hoặc nhĩ tỷ thiết thân ý xúc làm duyên sanh ra các thọ hãy khá được chăng?

Hoặc địa giới, hoặc thủy hỏa phong không thức giới hãy khá được chăng? Hoặc nhân duyên, hoặc đẳng vô gián duyên, sở duyên duyên, tăng thượng duyên hãy khá được chăng? Hoặc các pháp theo duyên sanh ra khá được chăng? Hoặc vô minh, hoặc hành, thức, danh sắc, lục xúc, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử sầu thán khổ ưu não hãy khá được chăng? Hoặc cõi Dục, hoặc cõi Sắc, Vô sắc hãy khá được chăng?

Hoặc Bồ thí Ba-la-mật-đa, hoặc Tịnh giới, An nhãn, Tịnh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa hãy

khá được chăng? Hoặc nội không; hoặc ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bốn tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không hãy khá được chăng?

Hoặc bốn niệm trụ, hoặc bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi hãy khá được chăng? Hoặc khổ thánh đế, hoặc tập diệt đạo thánh đế hãy khá được chăng? Hoặc bốn tinh lự, hoặc bốn vô lượng, bốn vô sắc định hãy khá được chăng? Hoặc tám giải thoát, hoặc tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ hãy khá được chăng? Hoặc đà-la-ni môn, hoặc tam-ma-địa môn hãy khá được chăng? Hoặc không giải thoát môn, hoặc vô tướng, vô nguyện giải thoát môn hãy khá được chăng?

Hoặc Cực hỷ địa, hoặc Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiên huệ địa, Pháp vân địa hãy khá được chăng? Hoặc năm nhãn, hoặc sáu thần thông hãy khá được chăng?

Hoặc Phật mười lục, hoặc bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng hỷ khá được chăng? Hoặc pháp vô vong thất, hoặc tánh hằng trụ xả hỷ khá được chăng? Hoặc nhất thiết trí, hoặc đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí hỷ khá được chăng?

Hoặc quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề hỷ khá được chăng? Hoặc tất cả hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, hoặc chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề hỷ khá được chăng?

Các hữu tình kia đã được tư cụ không bị thiếu thốn, y lời Bồ-tát trước tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tinh lự được viên mãn rồi, lại quan sát kỹ thật tướng các pháp tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Khi quan sát kỹ như trước đã thuyết, thật tánh các pháp đều chẳng khá được. Vì chẳng khá được nên không bị chấp đắm. Vì chẳng chấp đắm nên chẳng thấy chút pháp có sanh có diệt, có nhiễm có tịnh. Khi kia đối các pháp vô sở đắc, đối tất cả xứ chẳng khởi phân biệt. Nghĩa là chẳng phân biệt đây là địa ngục, đây là bàng sanh, đây là quỷ giới, đây là a-tổ-lạc, đây là người, đây là trời, đây là trì giới, đây là phạm giới, đây là dị sanh, đây là Thánh giả, đây là Dự lưu, đây là Nhất lai, đây là Bất hoàn, đây là A-la-hán, đây là Độc giác, đây là Bồ-tát, đây là Như Lai, đây là pháp hữu vi, đây là pháp vô vi. Bởi kia

vì không phân biệt như thế nên tùy cho sở ưng, lần hồi chứng được Tam thừa Niết-bàn. Nghĩa là Thanh văn thừa, hoặc Độc giác thừa, hoặc Vô thượng thừa.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự tu bát-nhã, cũng khuyên người tu bát nhã, xưng nêu không trái pháp tu bát-nhã, vui mừng khen ngợi kẻ tu bát-nhã. Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, khuyên các hữu tình tu hành bát-nhã khiến được lợi ích an vui thù thắng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa tự hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng khuyên người hành Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lực, Bát-nhã Ba-la-mật-đa rồi, lại thấy hữu tình lộn quanh các thú, chịu vô lượng khổ chưa được giải thoát. Vì muốn khiến kia thoát khổ sanh tử nên trước đem các thứ tư cụ làm nhiều ích, sau dùng các pháp vô lậu xuất thế, phương tiện khéo léo mà nhiếp thọ nó. Các hữu tình kia đã được tư cụ không bị thiếu thốn nữa, thân tâm dũng quyết năng trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biên dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không,

bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không.

Cũng năng tu bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi. Cũng năng trụ khổ thánh đế, tập diệt đạo thánh đế.

Cũng năng tu bốn tĩh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định. Cũng năng tu tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ. Cũng năng tu đà-la-ni môn, tam-ma-địa môn. Cũng năng tu không giải thoát môn, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Cũng năng tu Cực hỷ địa, Ly cấu địa, Phát quang địa, Diệm huệ địa, Cực nan thắng địa, Hiện tiền địa, Viễn hành địa, Bất động địa, Thiện huệ địa, Pháp vân ky địa. Cũng năng tu năm nhãn, sáu thần thông.

Cũng năng tu Phật mười lực, bốn vô sở úy, bốn vô ngại giải, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng năng tu pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả. Cũng năng tu nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Các hữu tình kia do pháp vô lậu nhiếp thọ nên được giải thoát sanh tử.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa, tự hành các thứ pháp thắng vô lậu, cũng khuyên người hành các thứ pháp thắng vô lậu, xưng nêu không trái pháp hành các thứ pháp thắng vô lậu, vui mừng khen ngợi kẻ hành các thứ pháp thắng vô lậu.

Như vậy, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát an trụ Bồ thí Ba-la-mật-đa đem pháp vô lậu nhiếp thọ hữu tình khiến thoát sanh tử được vui thắng lợi.

--- o0o ---